॥ పురుషసూక్త, శ్రీసూక్త విధాన పూజ ॥.

శ్లో ॥ .. ధ్యాయామి

॥ 1.సహస్ర శీర్షా, హిరణ్యవర్ణామిత్యావాహనమ్ ॥

మం ॥ సహస్రశీర్షా పురుషః । సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్ ।
సభూమిం విశ్వతో వృత్వా । అత్యతిష్ఠద్దశాఙ్గులమ్ ।

మం ॥ హిరణ్య వర్ణాం హరిణీం సువర్ణ రజతస్రజామ్ ।
చంద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మమావహ ।

ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః (ఇతి సర్వత్ర) । ఆవాహయామి ।

॥ 2.పురుష ఏవేదగ్ం, తాంమ ఆవహ ఇత్యాసనమ్ ॥

మం ॥ పురుష ఏవేదగ్ం సర్వమ్ । యద్భూతం యచ్చభవ్యమ్ ।
ఉతామృతత్వస్యేశానః । యదన్నేనాతి రోహతి ।

మం ॥ తాంమ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీమనపగామినీమ్ ।
యస్యాం హిరణ్యం విన్దేయం గామశ్వం పురుషానహమ్ ।

ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యోనమః ఆసనం సమర్పయామి

॥ 3.ఏతావానస్య, అశ్వపూర్వామితి పాద్యమ్ ॥

మం ॥ ఏతావానస్య మహిమా । అతోజ్యాయాగ్శ్చ పూరుషః ।
పాదోఽస్య విశ్వాభూతాని । త్రిపాదస్యా మృతం దివి ।

మం ॥ అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాద ప్రబోధినీమ్ ।
శ్రియందేవీ ముపహ్వయే శ్రీర్మాదేవీ జుషతామ్ ।

ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః । పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి ।

॥ 4.త్రిపాదూర్ధ్వ, కాంసోస్మితామిత్యర్ఘ్యమ్ ॥

మం ॥ త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః । పాదోఽస్యేహా భవాత్పునః ।
తతో విష్వఙ్వ్యక్రామత్ । సాశనానశనే అభి ।

మం ॥ కాంసోస్మితాం హిరణ్య ప్రాకారామార్ద్రాం జ్వలన్తీం తృప్తాం తర్పయన్తీమ్।
పద్మేస్థితాం పద్మవర్ణాం తామిహోపహ్వయేశ్రియమ్ ।

ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యోనమః । హస్తయోః-అర్ఘ్యం సమర్పయామి।

॥ 5.తస్మాద్విరాడజాయత, చంద్రాం ప్రభాసామిత్యాచమనమ్ ॥

మం ॥ తస్మాద్విరా డజాయత । విరాజో అధి పూరుషః ।

సజాతో ఽ త్యరిచ్యత । పశ్చాద్భూమి మ థో పురః ।

మం ॥ చంద్రాంప్రభాసాం యశసాజ్వలన్తీం శ్రియంలోకే దేవజుష్టా ముదారామ్ ।

తాంపద్మి నీమీం శరణమహం ప్రపద్యే ఽ లక్ష్మీ ర్మే నశ్యతాం త్వాం వృణే।

శ్రీలక్ష్మీ నారాయణ్యావాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యోనమః।

ముఖే – ఆచమనీయం సమర్పయామి ।

॥ 6.పంచామృత స్నానమ్ ॥

శ్లో ॥ నారికేళేక్షు మధుభిః శర్కరా దధి సర్పిభిః ।

గవ్య క్షీరేణ పూతేన పంచామృతమిదం ప్రభో ।

ఆప్యాయస్వేత్యాదిభిః పంచభిర్మంత్రైః …… పంచామృతస్నానం సమర్పయామి।

॥ 6.యత్పురుషేణ, ఆదిత్యవర్ణ ఇతి శుద్ధోదక స్నానమ్ ॥

మం ॥ యత్పురుషేణ హవి షా । దేవా యజ్ఞమతన్వత ।

వసన్తో అస్యాసీదా జ్యమ్ । గ్రీష్మ ఇధ్మశ్శరద్ధవిః ।

మం ॥ ఆదిత్య వర్ణే తపసోధి జాతో వనస్పతిస్తవ వృక్షోధ బిల్వః ।

తస్య ఫలాని తపసానుదన్తు మాయాన్తరాయాశ్చ బాహ్యాఅలక్ష్మీః ।

ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యోదేవతాభ్యోనమః । శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి।

॥ 7.సప్తాస్యా, ఉపైతుమామితి వస్త్రం ॥

మం ॥ సప్తాస్యా సన్పరిధయః । త్రిస్సప్త సమిధః కృతాః ।

దేవాయద్యజ్ఞంతన్వానాః । అబధ్నన్పురుషం పశుమ్ ।

మం ॥ ఉపైతుమాం దేవసఖః కీర్తిశ్చ మణినా సహ ।

ప్రాదుర్భూతోస్మి రాష్ట్రేస్మిన్ కీర్తిమృద్ధిం దదాతుమే ।

ఆవాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యోనమః । వస్త్రం సమర్పయామి।

॥ 8.తం యజ్ఞం, క్షుత్పిపాసామితి యజ్ఞోపవీతమ్ ॥

మం ॥ తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రౌక్షన్న్ । పురుషం జాతమగ్రతః ।

తేనదేవా అయజన్త । సాధ్యా ఋషయశ్చయే ॥

మం ॥ క్షుత్పిపాసా మలాం జ్యేష్ఠామలక్ష్మీర్నాశయామ్యహమ్ ।

అభూతి మసమృద్ధించ సర్వాన్నిర్ణుదమే గృహాత్ ॥

ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యోనమః। యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి।

॥ 9.చందనమ్ ॥

మం ॥ తస్మాద్యజ్ఞాథ్సర్వ హుతః । సంభృతం పృషదాజ్యమ్ ।

పశూగ్స్తాగ్శ్చక్రే వాయవ్యాన్ । ఆరణ్యాన్ గ్రామ్యాశ్చయే ।

మం ॥ గంధ ద్వారాందురా ధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ ।

ఈశ్వరీగ్ంం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయేశ్రియమ్ ।

ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యోనమః । శ్రీ చందనం సమర్పయామి ।

॥ 10.తస్మాద్యజ్ఞాత్, మనసః కామమాకూతి రిత్యక్షతాన్ ॥

మం ॥ తస్మాద్యజ్ఞథ్సర్వహుతః । ఋచస్సామాని జజ్ఞిరే ।

ఛన్దాగ్ంసి జజ్ఞిరే తస్మాత్ । యజుస్తస్మాదజాయత ।

మం ॥ మనసః కామమాకూతిం వాచస్సత్య మసీమహి ।

పశూనాగ్ం రూప మన్నస్య మయిశ్రీ శ్రయతాం యశః ।

ఆవాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః । అక్షతాన్ సమర్పయామి ।

॥ 11.తస్మాదశ్వా, కర్దమేన ప్రజాభూతా ఇతి పుష్పాణి ॥

మం ॥ తస్మాదశ్వా అజాయన్త । ఏకేచో భయాదతః ।

గావోహజజ్ఞిరే తస్మాత్ । తస్మాజ్జాతా అజావయః ।

మం ॥ కర్దమేన ప్రజాభూతా మయి సంభవ కర్దమ ।

శ్రియం వాసయమే కులే మాతరం పద్మ మాలినీమ్ ।

ఆవాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః । నానా విధ పత్ర పుష్పాణి పూజయామి

॥ అథాంగ పూజ ॥

1.ఓం వామనాయ నమః	–	శిరఃపూజయామి ।
2.ఓం విష్ణవేనమః	–	లలాటం పూజయామి ।
3.ఓం వహ్నయే నమః	–	నేత్రే పూజయామి ।
4.ఓం రవయేనమః	–	స్కందౌ పూజయామి ।
5.ఓం జగద్వ్యాపినే నమః	–	ఉదరం పూజయామి ।
6.ఓం ఫలాధ్యక్షాయ నమః	–	నాభిం పూజయామి ।

7.ఓం విశ్వరూపిణే నమః - కటిం పూజయామి ।

8.ఓం జగత్ప్రభవే నమః - జఘనం పూజయామి ।

9.ఓం ప్రకాశాయ నమః - ఊరూ పూజయామి ।

10.ఓం పరంజ్యోతిషే నమః - జానునీ పూజయామి।

11.ఓం చతుర్వ్యూహాయ నమః - గుల్ఫౌపూజయామి ।

12.ఓం జనార్దనాయ నమః - పాదౌ పూజయామి ।

13.ఓం పరబ్రహ్మణే నమః - పాదాగ్రాణి పూజయామి ।

॥ అథ పాదాది పూజ ॥

1.ఓం పద్మనాభాయనమః - పాదౌ పూజయామి।

2.ఓం గదాధరాయనమః - గుల్ఫౌ పూజయామి ।

3.ఓం రఘునాథాయ నమః - జంఘే పూజయామి ।

4.ఓం వాసుదేవాయ నమః - జానునీ పూజయామి ।

5.ఓం సహస్రనామ్నే నమః - ఊరూ పూజయామి ।

6.ఓం శ్రీనివాసాయ నమః - కటిం పూజయామి ।

7.ఓం జనార్దనాయ నమః - నాభిం పూజయామి ।

8.ఓం జగన్నాథాయనమః - ఉదరం పూజయామి ।

9.ఓం శ్రీవత్సధరాయ నమః - వక్షః పూజయామి ।

10.ఓం త్రిమూర్తయే నమః - స్థనౌ పూజయామి ।

11.ఓం పరశురామాయనమః - పృష్టం పూజయామి ।

12.ఓం దేవరాజాయ నమః - పార్శ్వౌ పూజయామి ।

13.ఓం పద్మశంఖాది పాణయే నమః - హస్తాన్పూజ యామి ।

14.ఓం సూర్య వర్చసే నమః - అంసౌ పూజయామి ।

15.ఓం బలభద్రానుజాయ నమః - కంఠం పూజయామి ।

16.ఓం వరాహాయ నమః - ముఖం పూజయామి ।

17.ఓం కామజనకాయ నమః - కర్ణౌ పూజయామి ।

18.ఓం నంద నందనాయనమః - నాసికాం పూజయామి ।

19.ఓం లోకనాథాయ నమః - నేత్రే పూజయామి ।

20ఓం దైత్యాన్తకాయ నమః - లలాటం పూజయామి ।

21ఓం సర్వలోక రక్షకాయనమః - శిరః పూజయామి ।

22.ఓం సర్వాత్మనే నమః - సర్వాణ్యంగాని పూజయామి ।

కేశవాది నామములతో వాస్తు మండపముపైన పూలను వేయవలెను

॥ అథ బ్రహ్మమంటప పూజ ॥ (బ్రహ్మమంటపముపై పూజ)

1.ఓం బ్రహ్మణే నమః । 2.ఓం హిరణ్య గర్భాయ నమః । 3.ఓం వేద గర్భాయ నమః । 4.అవ్యయాయనమః । 5.ఓం అజాయనమః ।6.ఓం అప్రమేయాయ నమః । 7.ఓం అనంతాయ నమః । 8.ఓం వేధసేనమః । 9.ఓం విశ్వసృజే నమః । 10.ఓం హంస వాహనాయ నమః । 11.ఓం త్వష్ట్రే నమః । 12.ఓం పితామహాయ నమః । 13.ఓం ప్రజాపతయే నమః ।14.ఓం

జగత్కర్త్రేనమః 15.ఓం విధాత్రేనమః । 16.ఓం త్రిలోక జనకాయనమః । 17.ఓం చతురాన నాయనమః । 18.ఓం చతుర్భుజాయనమః । 19.ఓం వేదాన్త వేద్యాయనమః। 20.ఓం శారదా వల్లభాయనమః 21.ఓం సురశ్రేష్ఠాయ నమః। 22.ఓం పరమాత్మనేనమః । 23.ఓం పూతాత్మనేనమః । 24.ఓం త్రిమూర్తయేనమః ।25.ఓం పరమేష్ఠినేనమః । 26.ఓం స్వయం భువేనమః । 27.ఓం ఆత్మభువేనమః।28.ఓం సర్వేశాయనమః। 29.ఓం లోకేశాయనమః। 30.ఓం సర్వజ్ఞాయనమః । నానా విధ సమస్త దివ్యపుష్పాణి పూజయామి ।

॥ 12.యత్పురుషంవ్యదధుః, ఆపస్స్రజన్త్వితి ధూపమ్ ॥

మం ॥ యత్పురుషం వ్యదధుః । కతిధావ్య కల్పయన్ ।
ముఖం కిమస్య కౌ బాహూ । కా వూరూ పాదా ఉచ్యేతే ॥
మం ॥ ఆపస్స్రజన్తు స్నిగ్ధాని చిక్లీత వసమే గృహే ।
నిచదేవీం మాతరం శ్రియం వాసయమే కులే ॥
ఆవాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః – ధూప మాఘ్రాపయామి ।

॥ 13.బ్రాహ్మణోస్య, ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీమితి దీపమ్ ॥

శ్లో ॥ సాజ్యం త్రివర్తి సంయుక్తం వహ్నినా యోజితం ప్రియమ్ ।
గృహాణమంగళం దీపం త్రైలోక్య తిమిరాపహ ।
భక్త్యా దీపం ప్రయచ్ఛామి దేవాయ పరమాత్మనే ।
త్రాహిమాం నరకాద్ఘోరాద్దివ్యజ్యోతిర్నమో స్తుతే ।

మం ॥ బ్రాహ్మణో ఽస్య ముఖమాసీత్ । బాహూరాజన్యః కృతః ।

ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః । పద్భ్యాగ్ం శూద్రో అజాయత ।

మం ॥ ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీం పుష్టిం పిఙ్గళాం పద్మమాలినీమ్ ।

చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మ ఆవహ ।

॥ 14.చన్ద్రమామనసో, ఆర్ద్రాం యః కరిణీం...సువర్ణా మితి నైవేద్యం ॥

శ్లో ॥ రాజాన్న సూపసంయుక్తం శాక చోష్య సమన్వితమ్ ।

ఘృత భక్ష్య సమాయుక్తం నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

శ్లో ॥ అమూని ఫలవర్యాణి సంపూర్ణ రసవంతిచ ।

స్థాపితాని పురోభాగే గృహాణ జగతః ప్రభో ॥

మం ॥ చంద్రమా మనసో జాతః । చక్షోస్సూర్యో అజాయత ।

ముఖాదిన్ద్రశ్చాగ్నిశ్చ । ప్రాణాద్వాయురజాయత ॥

మం ॥ ఆర్ద్రాం యః కరిణీం యష్టిం సువర్ణాం హేమమాలినీమ్ ।

సూర్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మ ఆవహ ।

ఓం భూర్భు వస్సువః ... । సత్యంత్వర్తేన పరిషించామి । అమృతమస్తు। అమృతోపస్తరణమసి । ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః నానా విధ ఫలహారాన్ సమర్పయామి । ఓం ప్రాణాయస్వాహా ......।

అమృతా పిధానమసీత్యుత్తరాపోశనం । హస్తౌ ప్రక్షాళయామి । పాదౌ ప్రక్షాళయామి । శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి ।

॥15.నాభ్యాఆసీత్, ఆర్ద్రాం యః కరిణీం..పిఙ్గళా.. మితితాంబూలమ్ ॥

శ్లో ॥ పూగీ ఫలై స్సకర్పూరైర్నాగవల్లీ దళైర్యుతమ్ ।

ముక్తాచూర్ణేన సంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

మం ॥ నాభ్యా ఆసీదన్తరిక్షం । శీర్ష్ణో ద్యౌస్సమవర్తత ।

పద్భ్యాం భూమిర్దిశ శ్శ్రోత్రాత్ । తధా లోకాగ్ం అకల్పయన్ ॥

మం ॥ ఆర్ద్రాం యః కరిణీం యష్టిం పిఙ్గళాం పద్మ మాలినీమ్ ।

చంద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మ ఆవహ ॥

ఆవాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః । – తాంబూలం సమర్పయామి

॥ 16.వేదాహమేతం, తాంమ ఆవహ ఇతి నీరాజనమ్ ॥

మం ॥ వేదాహమేతం పురుషం మహాన్తమ్ । ఆదిత్యవర్ణం తమసస్తు పారే ।

సర్వాణిరూపాణివిచిత్యధీరః । నామాని కృత్వా ఽభివదన్ యదాస్తే ।

మం ॥ తాంమ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీమనపగామినీమ్ ।

యస్యాంహిరణ్యంప్రభూతంగావో దాస్యోఽశ్వాన్విన్దేయం పురుషానహమ్।

శ్రీలక్ష్మీ నారాయణ్యావాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః। – నీరాజనం

దర్శయామి। నీరాజనానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి ।

॥ 17.ధాతాపురస్తాత్, యాసా పద్మాసనస్థా ఇతి మన్త్రపుష్పమ్ ॥

మం ॥ ధాతా పురస్తాద్యముదాజహార శక్రః ... పరమం పదమ్ ।

మం ॥ యాసా పద్మాసనస్థా ...... ।

ఆవాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః ।-సువర్ణ మన్త్ర పుష్పం సమర్పయామి।

॥ 18.ప్రదక్షిణము ॥

శ్లో ॥ యానికానిచ పాపాని జన్మాంతర కృతానిచ ।

తానితాని ప్రణస్యంతి ప్రదక్షిణ పదే పదే ॥

ఆవాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః । ప్రదక్షిణ నమస్కారం సమర్పయామి

॥ 19.నమస్కారమ్ ॥

శ్లో ॥ నమస్తే దేవ దేవేశ నమస్తే భక్త వత్సల ।

నమస్తే సర్వదేవాయ నమస్తే గరుధ ధ్వజ ॥

ఆవాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః । నమస్కారాన్ సమర్పయామి

॥ 20.ఉపచారాన్ ॥

శ్లో ॥ చామరం వ్యంజనం ఛత్రం ఆందోళం శిబికాదికమ్ ।

గజమశ్వం దర్పణంచ ఉపచారాన్ సమర్పయేత్ ॥

ఆవాహితేభ్య స్సర్వేభ్యో దేవతాభ్యో నమః । ఉపచారాన్ సమర్పయామి ॥

॥ 21.దక్షిణ ॥

సువర్ణం సర్వధాతూనాం శ్రేష్ఠం దేవి వరం సదా ।

భక్త్యా దదామి వరదే ధాన్య వృష్టించ దేహిమే ॥ దక్షిణా సమర్పయామి

॥ 22.పుష్పాంజలి ॥

బ్రహ్మాది విరోద్భూతే త్రికంటక విరాజితే ।

భక్త్యా సమర్పయామి తే పుష్పాంజలిం నమోస్తు తే ॥

పుష్పాంజలిం సమర్పయామి ।

॥ 23.నమస్కారం ॥

ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యోదేవతాభ్యో నమః । నమస్కారాన్ సమర్పయామి ।

॥ 24.ప్రదక్షిణ ॥

యానికానిచ పాపాని ..... రక్ష రక్ష ...... ॥

ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి ।

అనయా మయాకృత ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజయాచ భగవాన్ సర్వాత్మకః సర్వేభ్యో దేవతాభ్యః సుప్రీతాః సుప్రసన్నా వరదా భవతు । తత్సద్బ్రహ్మార్పణమస్తు । .. దేవతా ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి ॥